

„Твое е само това, което си раздал“. Погребална и поменална обредност при българи мюсюлмани (По примери от село Брезница, Гоцеделчевско)
Бехрин Шопова

Литература

Градева, Росица, Светлана Иванова 1998: Изследване историята и съвременното състояние на мюсюлманската култура по българските земи – народен и висок пласт. – В: *Съдбата на мюсюлманските общности на Балканите*. Т. 2: *Мюсюлманската култура по българските земи. Изследвания*. София: Международен център по проблемите на малцинствата и културните взаимодействия, 9–53 [Gradeva, Rositsa, Svetlana Ivanova 1998: *Izsledvane istoriyata i savremennoto sastoyanie na myusyulmanskata kultura po balgarskite zemi – naroden i visok plast*. – In: *Sadbata na myusyulmanskite obshtnosti na Balkanite*. Т. 2. *Myusyulmanskata kultura po balgarskite zemi. Izsledvaniya*. Sofia: Mezhdunaroden tsentar po problemite na maltsinstvata i kulturnite vzaimodeystviya, 9–53].

Димитрова, Мария 2013: „Домовете на смъртта“. – *Български фолклор*, № 4, 456–474 [Dimitrova, Mariya 2013: „Domovete na smartta“. – *Bulgarski folklor*, No. 4, 456–474].

Евстатиев, Симеон 2007: *Ислямът, кратък справочник*. София: „Изток–Запад“ [Evstatiev, Simeon 2007: *Islamat, kratak spravochnik*. Sofia: „Iztok–Zapad“].

Карахасан-Чънар, Ибрахим 2006: *Светът на Исляма. Пълна хроника на мюсюлманската цивилизация*. Т. 1. *Раждането на исляма и арабската експанзия*. София: ЛИК [Karahasan-Chanar, Ibrahim 2006: *Svetat na Islyama. Palna hronika na myusyulmanskata tsivilizatsiya*. Т. 1. *Razhdaneto na islyama i arabskata ekspanziya*. Sofia: LIK].

Лозанова, Галина 1999: Сътворението на Адам и Хава в наротивната традиция на българите мюсюлмани. – В: *Съдбата на мюсюлманските общности на Балканите*. Т. 4. *Ислям и култура. Изследвания*. София: Международен център по проблемите на малцинствата и културните взаимодействия, 277–311 [Lozanova, Galina 1999: *Satvorenieto na Adam i Hava v narativnata traditsiya na balgarite myusyulmani*. – In: *Sadbata na myusyulmanskite obshtnosti na Balkanite*. Т. 4. *Islyam i kultura. Izsledvaniya*. Sofia: Mezhdunaroden tsentar po problemite na maltsinstvata i kulturnite vzaimodeystviya, 277–311].

Пеев, Йордан 1985: *История и философия на една религия (ислямът – минало и настояще)*. София: Наука и изкуство [Peev, Yordan 1985: *Istoriya i filosofiya na edna religiya (islyamat – minalo i nastoyashte)*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Татарлъ, Ибрахим 2010: *Проблеми на турската култура в България/ Bulgaristan'da Türk Kültürünün Sorunları*. София: ЕТ „Авразия/Аврасия“ [Tatarla, Ibrahim 2010: *Problemi na turskata kultura v Bulgaria/ Bulgaristan'da Türk Kültürünün Sorunları*. Sofia: ЕТ „Avraziya/Avrasiya“].

Теофанов, Цветан 1997: *Превод на Свещения Коран*. София: Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България [Teofanov, Tsvetan 1997: *Prevod na Sveshteniya Koran*. Sofia: Glavno myuftiystvo na Republika Bulgaria].

Троева, Евгения 2012: „Традиционен“ и „нов“ ислям в България. – *Български фолклор*, № 3–4, 5–24 [Troeva, Evgeniya 2012: „Traditsionen“ i „nov“ islyam v Bulgaria. – *Bulgarski folklor*, No. 3–4, 5–24].

Чуков, Владимир 2004: *Ислямският фундаментализъм*. София: Изток–Запад [Chukov, Vladimir 2004: *Islyamskiyat fundamentalizam*. Sofia: Iztok–Zapad].

Шопова, Бехрин 2018: Между канона и традицията – локални версии на Мевлида сред турци сунити в Североизточна България. – *Български фолклор*, № 1, 57–77 [Shopova, Behrin 2018: *Mezhdu kanona i traditsiyata – lokalni versii na Mevlida sred turtsi suniti w Severoiztochna Bulgaria*. – *Bulgarski folklor*, No. 1, 57–77].

Шопова, Бехрин 2021: Музикални прояви в религиозната практика на турци сунити от Южна България. – *Български фолклор*, № 3, 303–326 [Shopova, Behrin 2021: *Muzikalni proyavi v religioznata praktika na turtsi suniti ot Yuzhna Bulgaria*. – *Bulgarski folklor*, No. 3, 303–326].

Шопова, Бехрин 2021а: Изпълнение на традиционен Мевлид сред мюсюлманите в България. – *Годишник на Висшия ислямски институт*. Брой 7. София: Висш ислямски институт, 89–99 [Shopova, Behrin 2021a: *Izpalnenie na traditsionen Mevlid sred myusyulmanite v Bulgaria*. – *Godishnik na Visshiya islyamski institut*. Broj 7. Sofia: Vissh islyamski institut, 89–99].

Шопова, Бехрин 2021б: Мевлидът в село Брезница, Гоцеделчевско. – В: *Непознатите. Сборник статии и доклади*. Съст. Зоя Микова, Бехрин Шопова. Пловдив: Астарта, 178–189 [Shopova, Behrin 2021b: *Mevlidat v selo Breznitsa, Gotsedelchevsko*. – In: *Nepoznatite. Sbornik statii i dokladi*. Mikova, Zoya, Behrin Shopova (ed.). Plovdiv: Astarta, 178–189].

Юзтоп, Юмер 2000: *Основата на вярата и ибадета в исляма (Намаз ходжасъ)*. Истанбул [Yuztop, Yumer 2000: *Osnovata na vyarata i ibadeta v islyqma (Namaz hodzhasa)*. Istanbul].

Ялъмов, Ибрахим 2017: *Нови тенденции в общественото и религиозното мислене на българските мюсюлмани*. София: Висш ислямски институт [Yalamov, Ibrahim 2017: *Novi tendentsii v obshtestvenoto i religioznoto mislene na balgarskite myusyulmani*. Sofia: Vissh islyamski institut].

Allâme Muhammed b. Resul el-Hüseynî el-Berzencî 2016: *Kıyamet Alametleri*. İstanbul: Pamuk Yayıncılık.

Demirtaş, Yavuz 2009: *Türk Din Musikisi Formları*. – In: *İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14:1, 213–227.

Hamidullah, Muhammed, Casim Avcı 2012: Uhud Gazvesi (أحد غزوة). Müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında yapılan ikinci büyük savaş (3/625). – *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt 4, 54–57.

Harmancı, Ayşe Başak İlhan 2013: Türk Din Musikisi'nde Sala (Salat) Formu Ve Sala Besteleri. – In: *Rast Müzikoloji Dergisi*, Cilt 1. Sayı 1, 154–195.

İmam-ı Gazalî 2016: *Ecel Kıyamet. Ölüm ve Ötesi. Cennet – Cehennem – Kabir Alemi*. İstanbul: Merve Yayınevleri.

Бехрин Шопова
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
Българска академия на науките
ул. „Московска“, № 6А
1000 София, БЪЛГАРИЯ
behrin.shopova@iefem.bas.bg